

De aardse opvoeders teekent hij als de vaders onzes vleesch, die wij tot kastijders gehad hebben; den hemelschen typeert hij als den Vader der geesten.

Zoo blinkt onmiddellijk de uitnemendheid van Gods Vaderschap boven dat der menschen uit.

Deze zijn slechts vaders des vleesch. Hun vaderschap blijft gebonden binnen de grenzen van vleesch en bloed; het raakt, zuiver fysisch gezien, enkel den aardse, tijdelijken kant van ons bestaan.

Maar God is de Vader der geesten. Vader, niet alleen van de geschapen geesten, die Zijn troon omstuwen, maar ook de God der geesten van alle vleesch.

Natuurlijk moeten we dit contrast niet absoluut nemen.

Zoals wij ouders wel degelijk een zieletaak aan onze kinderen te vervullen hebben, zoo is God ook de Formeerder des lichaams.

Maar het gaat hier om het gehalte der opvoeding uit te beelden en dan is dit het typeerende onderscheid, dat de vaders des vleesch aan het vleesch gebonden zijn, maar dat God arbeid aan uw geest naar het doel, dat Hij zich met en voor dien geest heeft gedacht en gewild.

Juist die geestelijke zijde der opvoeding is voor ons als menschen zoo moeilijk te benaderen.

Wij kennen den geest van onze kinderen niet. Wat wij ervan meenen te weten is vaak niet méér dan de buitenkant. We kennen evenmin het doel, dat de HEERE met hen vóór heeft.

Maar God weet het alles.

Hij kent onzen geest volkomen in wezen en bestemming.

Hij schrijft het geheim van den witten keursteen met den nieuwen naam.

Maar dan verwondert het ons niet, dat ook heider doelstelling bij het kastijden uiteenloopt. De vaders des vleesch hebben ons wel een korten tijd, naardat het hun goed dacht, gekastijd. Zij vormden ons voor dit tijdelijke leven, dat als een damp vervliegt en hun arbeid eindigde, toen wij groot geworden waren. Zij straffen ons naar het hun goed dacht. Niet steeds kwamen zij boven menselijke kortzichtigheid uit. Zij maakten door een teveel of een te weinig soms ernstige fouten; soms beheerschten ze zichzelf in hun kastijding niet...

Maar alzo niet de Vader der geesten.

Hij kastijdt ons tot ons nut, opdat wij Zijner heiligheid zouden deelachtig worden.

Dat is Zijn doel: de Zijnen te heiligen, gelijk Hij heilig is.

En dat is het nùt, dat Zijn kastijding altijd geeft, dat zij, hetzij dan zonde-voorkomend, hetzij dan zonde-tuchtigend, ons deze innerlijke heiliging uit den Christus doet toekomen.

Hij weet, wat het worden moet met onzen geest.

Hij weet, waarin we moeten opgebouwd en waarin wij moeten afgebroken.

Hij kent alle potenties, welke in ons schuilen, wijl Hij Zelf ze in ons legde.

En dienovereenkomstig kastijdt Hij, feilloos, getrouw.

Zoo bootseert Hij uit het ruwe leem Zijn beeld.

Zoo formeert Hij het stugge marmer naar Zijn idee en wil en doet Hij ons Zijn beeltenis dragen.

Zouden dan wij, die de vaders des vleesch ontzagen, niet veel meer den Vader der geesten onderworpen zijn en leven?

't Komt op onderwerping, overgave, volgen aan!

Wat Hij dan ook, ons kastijgend, over ons brengt: wanneer wij door het geloof ons verdeemoedigen onder Zijn krachtige hand, dan zullen we leven.

Leven in 't zaligende besef van ons kindschap.

Leven in groeiende heiligmaking.

Leven in Zijn gemeenschap, welke Hij ons in de levensdiepten smaken doet.

Leven in de hope, dat wij eens verzadigd zullen worden met Zijn Goddelijk beeld.

E. VAN HERKSEN.

KERKELUK LEVEN

De scheuring in Amerika. (XVII)

(Intermezzo: antwoord aan ds. D. Zwier, IV.)

De volgende „bewijspplaats” voor „punt I” is 1 Tim. 4:10. God heet daar een „behouder”, een „Sotër”, van alle menschen.

Het kan geen kwaad, hier den auteur van het eenige ons bekende driedeelige werk over de gemeene gratie te raadplegen, dr. A. Kuyper. In zijn „Gemeene Gratie” wordt, indien het tekstregister volledig is, deze plaats niet aangehaald. Wel maakt hij er elders gebruik van. Maar daar geschiedt het, om te betoogen, dat we met het woordje „alle” (in de uitdrukking: „alle menschen”) voorzichtig moeten zijn. Zich uitsluitend bepalende tot de pastoraalbrieven (brieven aan Timotheus en Titus) betoogt dr. Kuyper in „Dat de Genade Particulier is”, (26/7):

1. dat de bijvoeging „alle” volstrekt niet altijd, maar slechts bij uitzondering, beteekent „allen stuk voor stuk”;
2. dat het verband in 1 Tim. 2:4 niet toelaat, om „alle”

door „allen stuk voor stuk” te vertalen;

en 3. dat de voorstelling der waarheid, gelijk ze in deze brieven voorkomt, deze uitlegging verbiedt.

Men ziet, het gaat hier eigenlijk over een andere plaats (2:4). Maar in zijn betoog ter rechtvaardiging van wat onder 1-3 gezegd is, merkt dr. Kuyper toch ten aanzien van 1 Tim. 4:10 (God een behouder van alle menschen, maar allereerst der geloovigen) op: „dat hier dus reeds door de bijvoeging van „allereerst der geloovigen” de kracht van het alle mensch rechtstreeks gebroken wordt”. Het staat voor dr. Kuyper's besef vast, dat in den regel „alle” hyperbolisch gebezigd wordt voor allerlei soort, stand, rang of ook allen van een bepaalde categorie, naar de samenhang het uitsluit.

Intusschen, ook al zou men deze opmerkingen van dr. Kuyper in het bepaalde geval van deze plaats afdoende en geheel doeltreffend achten (wat wij nog niet kunnen inzien), dan, zoo zou men dadelijk kunnen opwerpen, dan zou een verdediger van „Kalamazoo” daar nog niet veel zich van behoeven aan te trekken. De synode sprak immers zelf van „de menscheit in het algemeen”? En dit „in het algemeen” klopt wel met het „alle”, opgevat overeenkomstig de bedoeling van dr. Kuyper.

Volkomen terecht.

Het zwaartpunt voor het debat ligt dan ook niet in de uitdrukking „alle”, doch in den term „sotër”, in den naam „behouder”. Volgens dr. C. Bouma beteekent deze naam hier, dat God aan alle menschen „geeft al wat tot het leven noodig is, Hand. 17:25”. „In het algemeen onderhoudt God al zijn redelijke schepselen”. Dr. Bouma wil „sotër” derhalve opvatten als: „onderhouder”.

Nu zullen we geen misbruik maken van het misbruik, dat in de periode, toen dit woord uit Paulus' pen kwam, in de cultuurwereld van den naam „sotër” gemaakt is. Men weet, dat ook de Romeinse keizers Sotër heetten, hellend, redder, behouder. Hij was dan — Nero b.v. — de keizer-god, tot wien men op moest zien, als tot den man, aan wien 't behoud van allen hing. Of hij 't ook met opoffering van zichzelf bewerken wilde, was een andere vraag: een keizer is metaan despot, en zijn toorn kan verschrikkelijk zijn. Sotër heeten houdt nog niet in: gunstig gezind zijn jegens het rijksgeslacht in het algemeen; het houdt wel in: heel het rijksgeslacht laten voelen: ge moet het van mij hebben.

Maar, nog eens: laat ons van den hoogmoed der kromme Imperatoren dier dagen hier zwijgen. We hebben genoeg aan de Schrift, om te bewijzen, dat sotër niet meer behoeft te beteekenen dan: onderhouder, conserveerder, instandhouder. In Ef. 5:2 wordt Christus genoemd de sotër van het (daarbedoelde) lichaam, d.w.z. degene, die het, nadat het er eenmaal is, ook verder in stand houdt. En als sotër meer dan behouder, doch ook bepaald redder zeggen wil, heeft dat in verband met „het universum” dan ook een ruimere beteekenis. In 1 Joh. 4:14 heet Christus de Sotër van den kosmos: „de wereld als zoodanig, als geordend geheel, gelijk het door de zonde werd verbroken, wordt bedoeld, en niet enkel de menschenwereld, hoewel deze in de eerste plaats”. (Greijdanus.)

Hier ligt dus weer wel uitgesproken, wat wij van den aanvang voorop plaatsten, dat God behagen heeft in alle kreuurelijke leven. Maar als Christus Sotër van den kosmos is, beteekent dat geen gunstige gezindheid jegens alles, wat in den kosmos voorkomt. Denk maar weer aan de duivelen: ze zijn van de universele redding uitgesloten; maar onbekommerd blijft dit woord, dit eerepraedicaat voor Christus, staan.

✱

Een groot deel van de moeite, die we ons anders zouden hebben te getroosten, wordt voorts ons bespaard door den tekst, dien we vervolgens zien aangehaald. Het is Rom. 2:4, 5. „Of veracht gij den rijkdom van Zijn goedheid en geduld en lankmoedigheid en weet niet, dat Gods goedheid u tot bekeering wil leiden? Maar met uw hardheid en onbekeerlijk hart spaart gij u toorn op tegen den dag van den toorn en de openbaring van het rechtvaardig gericht Gods.”

Als oolt een Schriftplaats kan worden aangehaald TEGEN de door Kalamazoo geponeerde uitspraak aangaande Gods gunstige GEZINDHEID jegens de menschen in het algemeen, dan is het wel deze. Men lette hierop: a. We hebben hierboven reeds melding gemaakt (verleden week) van het woord „chrēstos”. God was „chrēstos”, zoo bleek ons bij de bespreking van Lucas 6:35, 36 verleden week. Welnu, hetzelfde woord komt ook in Rom. 2:4, 5 voor. Veracht gij den rijkdom zijner goedheid? vraagt Paulus. En dan staat er in het grieksch: den rijkdom van zijn chrēstos-zijn? Den rijkdom zijner goedertieren mildheid?

b. Hoe weinig evenwel dit woord zegt omtrent Gods gezindheid, blijkt wel uit hetgeen onmiddellijk volgt. Er is óók een rijkdom van Gods GEDULD; en die komt tot dezelfde menschen, als die van Gods chrēstos-zijn ondervinding opgedaan hebben. In het grieksch staat: anochē. Dit woord (Greijdanus, Komm. 131) is hier afgeleid van „anechesthai”, zich inhouden, verdragen. „Dan geeft het aan, dat God zich als bedwingt, om Zijnen toorn niet vrij te laten branden”. (Greijdanus.)

c. Hier komt dus al aanstonds de toorn van God de aandacht van den door Paulus aangesproken lezer vragen. Die toorn kan rooken tegen denzelfden mensch, die de goede gaven van den God, die mild, chrēstos is, ontvangt, en in hetzelfde tijdsbestek. Alleen maar: God laat dien toorn nog niet merken. De toorn mag nog niet „vrij branden”. Indien hij er evenwel is, en indien God, „menschelijk gesproken”, zich als

ware inhouden moet, om hem tegen te houden, dan is daarmee bewezen, dat de ontvanger van allerlei weldaden niet uit de bloote feiten van die weldaden concludeeren mag: God is me welgezind; het kon immers wel eens zijn, dat de toorn reeds tegen hem vlamt. Er is wat ingehouden, iets verborgens, iets, dat zich niet in de feiten verdraagt, maar dat er toch is; toorn. Gezindheid, die onvriendelijk is.

d. Dat we hier met anthropomorphe uitdrukkingen te maken hebben, is duidelijk. Het beeld van een geweldenaar, die zich „als (het ware)” inhouden moet, om geen toornexplosie te laten komen, is duidelijk anthropomorfisch. Het stelt God op menselijke wijze voor, denkt Hem gewaarwordingen toe, die men niet in één saamvattendend term beschrijven kan en die men dus verlegenheidshalve, en tevens om ons denken verder te brengen, beschrijft in den vorm van menselijke gewaarwordingen. Maar als dat geldt van de ééne, dan ook van de andere eigenschap. Heel de reeks van termen, waaronder Gods houding tegenover de wereld geteekend wordt, draagt, globaal genomen, het stempel der anthropomorphe voorstelling.

Als de ééne term (anochē) herinnert, dat uit de ervaringsfeiten Gods gezindheid niet af te lezen valt, dan kan de andere (mildheid) niet het tegendeel verzekeren.

e. Hetzelfde geldt van het volgende woord: lankmoedigheid. Het is volgens prof. Greijdanus „een synoniem van anochē, en drukt hier nog rijker gedachte uit, n.l. dat God het lang uithoudt, duld en spaart, en goedertierenheid wil bewijzen”. Iets „lang uithouden”, dat kan een accurate, een werkelijkheidsgetrouwe beschrijving zijn van een mensch, maar niet van God. Hem zijn al zijn werken van eeuwigheid bekend; niets verrast Hem; in alles heeft Hij zijn hand. Daarom is de term „lankmoedigheid”, makrothumia, weer niets anders dan een bekijken van de dingen van ónze kant; wetenschappelijke terminologie geeft de bijbel hierin niet. Wel terminologie, die onze wetenschap naar den inhoud bindt.

f. In het vervolg van den tekst worden onder den term: „Gods goedheid” (chrēstos-zijn) alle de drie in dit vers vooraf genoemde betoeningen van Gods ontferming samengevat (Greijdanus). Waarom? Hiëróm: zijn chrēstos-zijn is, zegt prof. Greijdanus, de wortel van zijn anochē en makrothumia (lankmoedigheid). M.a.w. omdat Hij mild is, houdt Hij het nog uit, verdoet Hij nog niet, spaart Hij nog. Maar als dan in die „anochē” zoowel als in die makrothumia de eigenlijke gezindheid (van God) over den konkreten zondaar zich nog niet openbaart, dan kan dat ook in het chrēstos-zijn aldus niet zijn. In den wortel kan niet OPENBAAR zijn, wat in de vrucht, die uit den wortel komt, verborgen blijft. Anders zou bekendmaking de weg der verbergung zijn; onthulling de weg der verhulling. Dat God chrēstos is, en dat deze deugd Hem beweegt, om Zijn toorn niet gretig te doen neerstorten op de wereld, dat kunnen wij, achteraf, en op grond van het Schriftgezag, wel verklaren. Het bewijst, wat wij voorop plaatsten, dat n.l. God van het KREATURELIJKE leven houdt: 't is Zijn maaksel. Maar wijl de „mildheid” Gods hier de wortel is der TOORN-WEERHOUDING, bewijst ze, en dan weer achteraf, en weer voor het geloof, óók dit: dat de gezindheid Gods over den konkreten mensch, die Hem miskent, onvriendelijk is, toornig.

g. Vandaar dan ook, dat dezelfde mensch, die het adres is van Gods weldaden, ook volgens Paulus zichzelf toorn weglegt. Hij hoort toorn op als een schat, voor zichzelf. Een „kapitaal” aan toorn blijft voor zijn rekening staan. Het wordt nog wel niet uitgekeerd, hij „heeft het nog goed”, in deze wereld. Maar eens zal het toch blijken. En elke dag, ook die van zegeningen, werkt aan die opstapeling van toorn mee.

h. Hoe zou men nu met dezen tekst kunnen bewijzen punt 1 van Kalamazoo? Het is onmogelijk; en het merkwaardige van deze plaats is, dat zij niet alleen op zichzelf den grond onder het eerste punt (gelezen naar ds. Zwier's interpretatie) wegneemt, maar ook wat wij omtrent andere plaatsen opmerkten, zijdelings bevestigt.

Ook de teksten, hierboven besproken, bewijzen Kalamazoo's eerste punt niet.

K. S.

Een nieuwe vertaling van het Nieuwe Testament.

In enkele dagen uitverkocht! zoo luidde het bemoeidigend bericht omtrent de „nieuwe vertaling op last van het Nederlandsch Bijbelgenootschap door de daartoe benoemde commissie bewerkt”.

Deze vertaling is op heel wat plaatsen een compromis. Onderscheiden theologen van zeer uiteenlopende richting hebben er aan gewerkt. Wie nu ook maar eenigszins bekend is met de moeilijkheden die zich voordoen in de vertaling, en waarbij de kijk, die men op de Schrift en haar inhoud heeft, beslissende beteekenis heeft, zal zich geen oogenblik ontveinzen, dat meermalen de één aan den ander een concessie doen moet, wil men komen tot een geheel, dat aan het nederlandsche volk kan worden aangeboden.

We stellen dit voorop, opdat niemand meene, dat ons gereformeerde volk, nu deze vertaling van de pers kwam, zich verder niet meer behoeft te interesseeren voor de Korte Verklaring, met nieuwe vertaling, uitgave van de Firma Kok te Kampen. Deze laatste vertaling is geheel en al voor rekening van den telkens gereformeerde auteur, die de bepaalde boeken heeft bewerkt. Men zal dan ook veel correcties, die hier (in de nieuwe vertaling) gemist worden, daar kunnen aantreffen, wijl de vertaler vrij was. Omgekeerd, men zal bepaalde fouten die volgens gereformeerd inzicht het werk van het

Bijbel eigen-
zeerst-
in de
vert
Voor
gewor

Intu
van e
moelz
nen.
van o
De bij
Staten
worde

He
voor
vertal
„Heer
God o
in teg
materi

aan, c
we he
zagen.
enkele
zakelij
dat w
onder
voorhe
onjuis
de m
van vo

Tha

Sta

Luce

God in
len), e
de m
behage

Luce

uitede
vriend
vaardi
dat w
zal, w
in de e

1 Jo

hebt c
Heilige
dingen

2 Co

uzelver
zigt, b
kent g
Jezus
tenzij
verwer

1 Co

dat Ge
ste Ap
heeft
dood
zijn ee
den c
Engel

Gal.

de vrij
Christi
en wi
met h
haarhe

Gal.

goede
is goet
als ik
ben.

Gal.

afgesn
onrusti

Phili

onze w
len, w
Zaligm
[name]
Christi

1 Ti

ven g
een ri
[zijnde
zijner

Joh.

schijnt
de dt
niet b

Joh.

waarac
verlich
komen

Hebr

loof l
Goddcl
maand